

A kedvezményezettekre gyakorolt hatások (konkrét vagy projekt-célok)	Az igényeket kielégítő közösségi formák megjelenése. Az önszerveződő közösségek autonóm működése. <i>A lokális célkitűzések teljesülése (foglalkoztatás, gazdasági eredmények, környezeti tisztaság, utcakep, egészség, stb...)</i>	Civil szervezetek (egyesületek, alapítványok, baráti körök) száma és forrásmozgósító képessége. <i>A lokális célkitűzések mutatószámai.</i>	A hírósi bejegyzések száma. A forrásszervezés eredményeként megjelenő források (Ft) <i>A lokális célok mutatóinak dokumentációja</i>	Sikerül feltárni az ellátatlan területeket, és meghatározni a legfőbb problémákat. Vannak vállalkozó szellemű önkéntesek a feladatokra.
A várt kimenet, eredmények (output)	A település(rész)en élők beleszólása a helyi ügyekbe. Szakmai szervezetek együttműködése.	A helyi fórumok megjelenése, rendszeressége. Közösen szervezett szakmai programok és közreműködők.	A település(rész) közmeghallgatásainak, lakossági kezdeményezésű fórumainak jkv-ei. Műsorfüzetek, plakátok, rendezvényismertető	Létrejön a szakmai szervezetek és a döntéshozók testületei közötti partnerkapcsolat. Vannak közösségi terek a művelődéshez
				Mevannak az aktív góccok a környezetben. A meghatározó szereplők készek a műhelyben való együttműködésre.

Vasvár – Szombathely, 2004. 03. 06.

A Vasvári Művelődési házzal Szabó Zoltán Szerelmes földrajz-a nyomában

Gergyéné Szakály Georgina: Sorkikápolna

Vasárnap van. A tavaszi napfény megcsillan a gémeskút kávján pihenő vizesvödörön.

A konyhaajtó tárva. Anyám főz. Az előbb nyisszantotta el a favágító tuskón az egyik „tik” nyakát. A kakas és a többi tyúk riadtan futnak a szalmakazlak oltalmába. A tuskóról vörös feketén csorgó vér aztán közelebb csalja először a kakast, ő meg aztán hangjával a többi vörös és kendermagos aprójószágot. A kakas a lábaival kapar, rüg, a csőrével a vértócsába csap. A többiek is követik. Furcsa rituálé, talán állati tor. Aztán a lustalkodásnak véget vető macska szanaszét kergeti a megbolydult tyúkdudvar lakóit. Követi a vérnyomokat, türelmetlenül szaglásza a forrázó sajtár fölött kavargó furcsa tollszagot. Anyám keze túri a forróvíz égetését, szaporán mártogatja, fosztja a tehetetlen jószágot, az eleddig védelmét nyújtó tollazatától. Gyakorlott, ügyes mozdulatokkal vágja föl a bőrt. A macska egyre türelmetlenebb, majd egy tompa loccsanás kíséretében megérkezik elé a fenséges állatból neki járó finom falat. A tyúk bele. Kicsit undorodva nézem, bár nem először látom, amint a kert felé húzza, maga után a porban, a furcsa alakzatot rajzoló belsőséget. Anyám tenyerében szívárványosan csillan a zúza. Kettéhasítja, apró kavicsok, egészben megbújó búzaszemek, apróra emésztett fűszálak fordulnak ki belőle. A vörösen fénylő májról egy mozdulattal tünteti el a kéklő epehólyagot. – Vigyázni kell, nehogy megrepedjen, mert akkor lesz keserű a levesben a máj – magyarázza. Azt még megvárom, amíg a lábáról lefejtje a sárga külső réteget. A finoman a tyúk futókáira tapadó szarupikkelyes bőrt, mi gyerekek, zokninak nevezzük.

Amikor e művelettel anyám végez, én már a homokban játszom tovább. A nyitott konyhaajtón át kiszűrődik a rádió hangja. Apám bent hallgatja. Miska bácsi leveles ládája, a műsor címe. Örülök, hogy nem zavar senki. Ugyanis most válok szobrászá. A rádióban hallottam, amikor egy művész a pályája alakulásáról vallott. A sok beszédből nyolc, kilenc éven senki az a tanulságot szűrtem le magamnak, hogy aki kitartó-

an próbálkozik az anyaggal, abból szobrász lesz. Ültem a homokban, de a konyhából jött már az étel illata. Én, a dundi, mindig éhes kislány föl hagyok a szobrászattal. A konyhában a fazekak fölé ágaskodok. – Mindjárt kapsz – veti oda édesanyám. Aztán a kredenciókból kiveszi a kenyeret, a késsel keresztet, az élet jelét rajzolja rá, és körbekanyarít egy karéjnyit. A rotyogó lábosba meríti. A friss kenyérbél mohány szíjja magába a készülő tyúkpörkölt saftját. Aranyárgára dinszelt hagymakockák tapadnak rá, attól olyan fenséges az íze. Kicsit forró, fűjogatom, ízlelgetem. A kútkávján pihenő vödörbe mártom poharamat, kézfejem is a hideg vízbe bukik, nagyot kortyolok. A kút sötét mélye felé vezető betongyűrűk találkozásánál csalán hajt. Hogy került az oda? Hajlok föl, hogy jobban lássam. „Te gyerek, belehúz a béka” – kiált rám édesapám. Én tudom a dolgom, előldalgok. Minden áldott nap a lelkünkre kötök, hogy nem szabad a kút fölé hajolni. Poharamból a homokba lötyintem a maradék vizet. Így az anyag is jobban szót fogad. Gyúrom, formázom a minduntalan szétmálló homokot. – Nem leszek soha szobrász – hüppögök bánatosan. Agyagból kell azt csinálni – vigasztal édesanyám. A köténye sarkával megtörli maszatos arcomat, lehajol hozzám, aztán megígéri, hogyha a nyár elején a Böske néni konyháját felsározzák, kapok agyagot, amiből gyúrhatok szobrokat. Alig várom már, hogy meszelés, konyhasározás legyen a szomszéd Böske néninél. Fölkucorodok a fás ládjára a sparhelt mellett, onnan érdeklődök.

– Mikor meszel Böske néni??

– Amikor anyád majd segít, mert nézd meg a kezeimet, meg vannak gémberevedve az ujjaim, nem tudom én már húzni a meszelőt.

– Föl is sárooz ugye? – kérdezem.

– Ej az apád istállóját, hát mit ellenőrző te engem, te Rebe-ka! – emeli föl a hangját.

– Én csak agyagot akarok, hogy abból szobrot csinálhassak! – durcáskodok vissza.

Orthon már asztalon gőzölög a leves. Aranykarikák úsznak

a tetején. A pörköltből a számyat kapom, omlós krumplipiré-
vel, a másik ugyanilyen adag a bátyám tányérjába kerül. Az
egyik combot édesapám eszi, a másikat viszi kis lábaskájában a
munkába, hétfőn ebédre. Édesanyám a hátát szopogatja, azon
után kevés a hús, de ő azt szereti. Az omlós mellehúsa a nagy-
szüleimé. Fogatlan ínyüknek az való – mondja édesanyám.

Aztán egy hétköznapon kimeszelték a Böske néni csöpp
konyháját. A sparhelt fölött eltűnt a füstkormolta sötét fal.
A tanyák háta mögül hozott okkersárga agyaggal átkenték a
konyha „fődjit”.

Böske néni gémbereedett ujjai gyúrták, simították a ragacos
anyagot. Itt-ott egy rakoncátlan szalmaszál ágaskodott az egyen-
letesre kent alapon. A gyorsan száradó agyag különös formát
adott az öregasszony kezének. Ahogy egymáshoz értek az ujjai,
különös zizegő hang kíséretében mállott le róla a konyha főd-
jinek szépítő szere, az én hűn áhított agyagom. Az udvaron az
itató vályúban áztatta le kezeit. A langyos víz előbb síkossá,

aztán tisztára fürdette az öreg kezeket. A barnapöttyös bőr alatt
megvastagodott, kékes-lilás erek futottak. Az ujjak hegyén, a
munka koptatta körmök alatt, beivódott az okkersárga agyag.
Nem akartam ilyen kezeket magamnak. Nem is vittem a kínált
agyagból. Böske néni megengedte, hogy öntözhetem a fődés
konyhát. Ha hirtelen szárad, megrepedezik. A vízmerőből ked-
vemre való alakokat rajzoltam a vékony vízszaggal. Virágot,
karikát, csillagot. Amikor a víz és az agyag találkozott, olyan
illat áradt az orromba, amit soha nem felejték el. A két ősan-
yalg találkozott, és úgy, ahogy én akartam.

A bőröm alatt már szaporodnak a barna foltok. Eszter lá-
nyom pedig alkot, minden a keze ügyébe kerülő anyagból.
Nincs már Böske néni, nem áll már a kicsi ház, eltűntek a ta-
nyák. A szekrényünk tetején agyag szobrok ülnek. Öreg bácsi
pipával, olyan mint nagyapám. Egy asszony, egy gyermekét
tartó anya. Eszter alkotásai agyagból.

